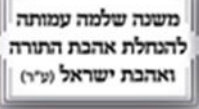

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטפנסט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא. הלכה למשה מסיני.

**הלימוד היומי לעילוי נשמת
הרב יהודה אריה ב"ר יעקב שכטר זצ"ל
שלום בן שמחה ע"ה**

משנה ז'

כָּל קָרְבָּנוֹת הַצֶּבֶד אֵין בָּהֶם סְמִיכָה היינו בכל הקרבנות שמביאים הציבור אין צורך לסמוך על ראש הקרבן, **חוץ מן הפר הבא על כל המצות** פר שמביאים בית דין, אם התירו בטעות לעבור על לאו, שאם עושים אותו במזיד חייבים כרת ואם נעשה בשוגג חייבים קרבן חטאת, ורוב העם הלך ועשה עפ"י התר זה ואח"כ התברר לבית הדין שטעו בהוראתם (כמובא במסכת הוריות) ועל ראש פר זה צריכים שלושה מזקני הסנהדרין לסמוך את ידיהם, **ושעיר המשתלח** וכן היה הכהן הגדול סומך את ידיו על ראש השעיר שהיה משתלח לעזאזל ביום הכיפורים*. **רבי שמעון אומר: אף שעירי עבודה זרה** שאף על השעיר שמביאים בית דין אם הורו בטעות להתיר איסור עבודה זרה ואח"כ נודע שטענו**, יש לסמוך על ראשו, וטעמו של רבי שמעון, שכמו שיש צורך לסמוך על ראש פר העלם דבר שמביאים בית דין על שהתירו איסור בטעות, כך יש לסמוך על השעיר שמביאים בית דין על שהתירו בטעות איסור עבודה זרה. **כל קרבנות היחיד טעונים סמיכה** בכל הקרבנות שמביא אדם פרטי מישראל, יש לסמוך על ראש הקרבן, כמו שנאמר "וסמך ידו על ראש קרבנו" (ויקרא ג, ב), **חוץ מן הבכור** קרבן בכור בהמה, **והמעשר** קרבן מעשר בהמה, **והפסח** וקרבן פסח. שאין צורך לסמוך בהם על ראש הקרבן. דין זה נלמד מפסוקים, וכן למדים שאין לסמוך על ראש קרבנות העוף. **והיורש סומך** היינו שאם אדם הקדיש בהמה לקרבן עולה, או שלמים, ומת אותו אדם קודם שהספיק להקריב את הבהמה לקרבן, ובן הנפטר ירש את הבהמה מאביו, הדין הוא שהבן סומך את ידיו על ראש הקרבן טרם הקרבנו במקום אביו, **ומביא נסכים** וכן הבן מביא מנחת נסכים שחייבים להביא עם אותו קרבן שהקדיש אביו, **וממיר** ודין נוסף מלמדת המשנה, שאם הבן המיר את הבהמה שהקדיש אביו בבהמת חולין אחרת, היינו שאמר זו תמורת זו, הדין הוא ששתי הבהמות קדושות, כמו בדין של כל בהמת תמורה, שאנו רואים את בהמת התמורה כאילו אביו המירה, שכן כרגע הבן עומד במקום אביו.

רבינו עובדיה מברטנורא
פר הבא על כל המצות - על אחת מכל המצות. כגון הורו בית דין שחלב מותר. וזהו פר העלם דבר של צבור שבמקרא, וסמיכה כתיבה ביה (ויקרא ד) "וסמכו זקני העדה את ידיהם על ראש הפר", ושלושה מזקני בית דין היו סומכין עליו.
ושעיר המשתלח - לעזאזל, כתיב ביה (שם ט"ז) "וסמך אהרן את שתי ידיו על ראש השעיר החי".
שעירי עבודה זרה - דכתיב בפרשת שלח לך וכי תשגו בו. ואין הלכה כרבי שמעון.
כל קרבנות היחיד טעונים סמיכה - דעיקר סמיכה בקרבן יחיד הוא דכתיב (שם ג) "וסמך ידו על ראש קרבנו".
היורש סומך - אם התנדב אביו בקרבן עולה ושלמים ומת, בנו סומך עליו. **ומביא נסכים** - של קרבן.
וממיר - אם המירה בבהמה אחרת, תמורתו חלה עליה ושתייהן קדושות כאילו המירה אביו.

* כמו שנאמר "וסמך אהרן שתי ידיו על ראש השעיר" (ויקרא טז, כא)

** כמו שלמדנו במסכת הוריות שעל הוראת התר בטעות של בית דין בסתם לאו, צריכים להביא פר העלם דבר, אך אם הורו והתירו בטעות היתר באיסור עבודה זרה צריכים להביא שעיר.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ח'

הַפֶּל סוּמְכִין כל מי שמביא קרבן צריך לסמוך את ידיו על ראש הקרבן, **חוץ מִחֲרֹשׁ, שׁוֹטָה, וְקָטָן** לפי שלכל הנ"ל אין דעת, **סוּמָא** העיוור אינו סומך, דין זה למדים מפר העלם דבר של ציבור שהסנהדרין היו סומכים את ידיהם על ראש הפר, וכמו שבסנהדרין לא היו דיינים עיוורים, למדו שהסומא אינו יכול לסמוך על קרבנו, **וְנִכְרִי** גוי, לפי שכתוב "דבר אל בני ישראל" (ויקרא א, ב) ובסמוך נכתב "וסמך ידו על ראש העולה" (שם, ד) ומכך למדו שבני ישראל סומכים ואין נכרים סומכים, **וְהָעֶבֶד וְהַשְּׁלִיחַ*** לפי שכתוב "וסמך ידו" ודרשו את המילה 'ידו' היינו יד הבעלים ולא יד עבדו ולא יד שלוחו, **וְהָאִשָּׁה** לפי שכתוב "דבר אל בני ישראל" ודרשו מכאן, בני ישראל סומכים ואין בנות ישראל סומכות. **וְסַמִּיכָה - שְׂרִירֵי מַצּוֹה** היינו אין הכפרה תלויה בסמיכה ולכן גם אם לא סמכו על ראש הקרבן אין זה מעכב את הכפרה, אולם אם מתוך זלזול בסמיכה לא עשאה אין זו כפרה יפה. **עַל הָרֹאשׁ** הסמיכה נעשית על ראש בהמת הקרבן, **בְּשְׁתֵּי יָדַיִם** ויש לסמוך בשתי הידים, דין זה נלמד משעיר המשתלח שעליו נכתב "וסמך אהרן את שתי ידיו על ראש השעיר החי" ומכאן למדים בבניין אב לכל הסמיכות שצריך לעשותם בשתי ידיים. **וּבִמְקוֹם שְׁסוּמְכִין שׁוֹחֲטִין** ללמד שאם סמך מחוץ לעזרה במקום שאסור לשחוט, יש עליו לחזור ולסמוך בתוך העזרה במקום בו ניתן לשחוט את הקרבן, לפי שההלכה היא... **וְתִכְף לְסַמִּיכָה שְׁחִיטָה** היינו שמיד אחרי הסמיכה יש לשחוט את הקרבן ולכן צריך לסמוך במקום בו ניתן לשחוט את הקרבן, שכן נכתב בפסוק "וסמך ידו על ראש העולה" (ויקרא א, ד) ובפסוק שלאחריו נכתב "ושחט את בן הבקר".

*שליח – אדם שנשלח ע"י בעלי הקרבן להקריב בשבילו את הקרבן.

רבינו עובדיה מברטנורא

ברטנורא משנה ח

חוץ מחרש שוטה וקטן – לפי שאין להם דעת.

סומא – דכתיב בפר העלם דבר של צבור וסמכו זקני העדה, והם סנהדרי גדולה, ובסנהדרין לא היה בהן סומא, כדמוכח במסכת סנהדרין, והוא הדין לכל שאר סמיכות שאין סומא יכול לסמוך.

ונכרי – דכתיב דבר אל בני ישראל וגו', בני ישראל סומכין ואין הנכרים סומכין. והעבד והשליח – דכתיב (ויקרא א) "וסמך ידו", ולא יד עבדו ולא יד שלוחו.

והאשה – בני ישראל סומכין, ולא בנות ישראל סומכות.

וסמיכה שירי מצוה – דאינה מעכבת כפרה. ומיהו מעלה עליו הכתוב כאילו לא כיפר.

בשתי ידים – דכתיב בשעיר המשתלח (שם ט"ז) "וסמך אהרן את שתי ידיו", זה בנה אב לכל הסמיכות שיהיו בשתי ידים.

ובמקום שסומכים שוחטים – שאם סמך חוץ לעזרה חוזר וסומך בעזרה במקום שחיטה.

ותיכף לסמיכה שחיטה – דכתיב וסמך ושחט.